

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Pardubický inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Sázava 2

Sázava 2, 563 01 Lanškroun

Identifikátor školy: 600 103 366

Termín konání komplexní inspekce: 19. - 20. listopadu 2001

Čj.	105 300/01-401
Signatura	kj5av102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola se nachází v budově bývalé základní školy (dále ZŠ), ke své činnosti využívá celé přízemí. Předškolní výchova má v Sázavě dlouholetou tradici, mateřská škola (dále MŠ) zde zahájila provoz již v roce 1951. Je jednotřídní s kapacitou 25 dětí. V tomto školním roce je plně obsazena, k docházce jsou přijaty děti ve věku od 2 do 7 let, jedno dítě má odklad školní docházky (dále OŠD). Součástí MŠ je školní jídelna, která se nachází též v přízemí budovy. K areálu MŠ patří školní zahrada, která se nachází v těsné blízkosti školy. Celé předškolní zařízení je organizační složkou Obce Sázava.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Řízené činnosti

Vzdělávací program MŠ vychází z Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy, čj. 33 483/83-201. Při přípravě na vzdělávací činnost vycházejí učitelky z týdenních tematických okruhů (plánů), které si vypracovaly již před několika lety. Jejich obsah je každý nový školní rok doplňován o další činnosti, o novou nabídku textů, pohádek, příběhů apod., tak jak to vyžadoval zájem dětí, či aktuální situace. Vzdělávací obsah je však sestaven převážně nahodile, bez logické provázanosti. Poznatky předávané dětem nejsou ucelené a zasazené do širšího situačního kontextu, v průběhu realizace jednoho tematického bloku jsou zařazovány i činnosti, které s tématem nesouvisí. Ve vzdělávací činnosti nejsou rovnoměrně uplatňovány všechny výchovné složky. Obsah i úkoly jsou v plánech diferencovány podle věku a schopností dětí, ale již méně v praktickém provedení. Pro dítě s OŠD byl na základě podkladů z pedagogicko-psychologické poradny vypracován konkrétní individuální plán osobnostního rozvoje, dílčí výsledky a pokroky však nejsou zaznamenávány.

V MŠ pracují dvě pedagogické pracovnice s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí. Obě mají dlouholetou pedagogickou praxi. Ředitelka pracuje u dětí 37 let, je logopedickou asistentkou, dětem s nesprávnou výslovností poskytuje speciální péči. Učitelka má praxi 21 let, získala odbornou a metodickou způsobilost pro výuku hry na zobcovou flétnu, v MŠ vede zájmový hudební kroužek.

Prostorové podmínky školy jsou vzhledem k počtu dětí a k realizovanému vzdělávacímu programu dostatečné. MŠ má k dispozici dvě volně propojené místnosti - hernu a pracovnu. V pracovně, kde jsou umístěny dětské stoly, probíhá vedle výtvarných, pracovních a jiných činností, též stolování. Pracovna je vybavena novým nábytkem, je v něm uložen učební materiál (pracovní a didaktické listy, materiál pro výtvarnou výchovu), který je dětem volně k užívání. Je k dispozici v dostatečném množství i v širokém výběru. Vybavení učebními pomůckami pro jednotlivé vzdělávací složky je nerovnoměrné. Pro literární a jazykovou výchovu, rozvíjení poznání a matematické představy má škola bohatý výběr pomůcek. Dostatečné vybavení má i pro tělesnou výchovu, ale pomůcky jsou uzavřeny v kabinetu. Zastaralé vybavení má škola pro hudební výchovu. Např. varhany nebo gramofony jsou sice funkční, ale s nekvalitním zvukem.

Hlavní řízená činnost (rozvíjení poznání) byla realizována frontálně. Obsah byl pestrý, pro děti zajímavý (poznávání smyslů). Organizace činnosti však byla méně promyšlená, děti setrvaly po celou dobu v jedné poloze. Až v závěru byl zařazen pohyb, při němž děti plnily úkol v celém prostoru herny. Zařazené metody nevedly k aktivitě dětí. Reagovaly na pokyny učitelky, zadané úkoly plnily pasivně bez vnitřní citové spoluúčasti. Motivace byla převážně verbální, dostatečně silná k získání zájmu a udržení pozornosti, ale méně podnětná k tomu, aby si děti uvědomovaly širší vzájemné souvislosti. Při hodnocení učitelka vyžádala pochvalu a

povzbuzení. Komunikace probíhala přirozeně, děti odpovídaly na kladené otázky, ale ty příliš nerozvíjely jejich komunikativní dovednosti (jednoslovné odpovědi). U dětí byly upevňovány návyky společenského chování, dovedly vyčkat, až jeden domluví.

Ranní cvičení bylo provedeno v radostné atmosféře. Byly dodrženy hygienické požadavky (odlehčený oděv, vyvětráno). Přirozená cvičení a zdravotní cviky byly motivovány hudbou. Děti prováděly pohyby v rytmu hudby a podle vzoru učitelky, což bylo pro nejmladší děti obtížné. Metodické provedení zdravotních cviků bylo správné. Relaxace a uvolnění nebyly zařazovány v průběhu cvičení, kdy to situace vyžadovala, ale až v závěru.

Ve vzdělávací práci kladou učitelky důraz na dobrou připravenost dětí do ZŠ. Průběžně jsou zařazovány grafomotorické cviky k rozvoji motoriky ruky, pracovní listy k ověření úrovně znalostí dětí.

Svačina probíhala v době ranních her. Její organizace nevytvářela potřebné podmínky k rozvoji sebeobslužných dovedností. Děti byly obsluhovány službou a učitelkou, samostatně si odnášely nádoby po jídle. Po skončení svačiny se děti průběžně vracely ke hře. Pitný režim je v MŠ zaveden. Děti mají vytvořen návyk pravidelného doplňování tekutin, samostatně několikrát během dopoledne se dokáží obsloužit i nejmladší děti. Organizace stolování při obědě je nepružná, neestetická, nedovoluje dětem ovlivňovat velikost porcí. Hlavní jídlo je dětem donášeno učitelkou z kuchyně (přes chodbu) již naporcované.

Spontánní činnosti

Cíle pro spontánní činnosti jsou obecně stanoveny v Pracovním plánu MŠ pro školní rok 2001/2002 (dále roční plán), v tematických okruzích nejsou cíleně plánovány. Do průběhu ranních her učitelky sice připravují určitou nabídku činností, ale ty jsou závazné pro všechny děti a mají charakter řízených činností.

Spontánní činnosti probíhaly převážně v herně, která poskytuje dostatek místa pro pohybové a spontánní aktivity. Pro rozvoj tvořivých her jsou zde podmínky vytvořeny částečně - např. námětový koutek se zástěnou. Podél dvou stěn místnosti jsou umístěny pouze lavičky, které samy o sobě děti nestimulovaly k tvořivým hrám. Děti volně využívaly převážně drobné stavebnice a hračky, které jsou umístěny v plastových či dřevěných přepravkách přímo na koberci. Konstruktivní stavebnice větších rozměrů v MŠ chybí, k dispozici je jen molitanová stavebnice, která je však uložena ve skladu. Z hlediska množství je vybavení hračkami a stavebnicemi skromné, jejich pestrost a rozmanitost je malá.

Dětem byla nabídnuta výtvarná činnost (dekorativní zdobení dalekohledu). Pomůcky měla učitelka připravené. Děti se zpočátku do činnosti zapojovaly podle zájmu, byly k ní nenásilně motivovány, později však byly další děti do ní vtahovány úmyslně (přerušeni hry). Záměr učitelky vytvořit dekoraci se stejným vzorem nepodněcoval u dětí rozvoj fantazie, dále je omezoval ve výběru barev a navíc nepracovaly samostatně. Učitelka zasahovala do jejich práce, výsledný projev upravovala. Starší děti dobře zvládaly techniku (malování vodovými barvami), mladším byla dostatečně vysvětlena a předvedena. Při činnosti učitelka s dětmi hovořila, opakovala s nimi znalost barev, odstínů. Děti měly na práci dostatek času, byly dodrženy hygienické podmínky. Učitelka v průběhu výtvarné aktivity děti povzbuzovala, pozitivně zhodnotila dokončené práce, i když v mnoha případech jejich finální část provedla sama.

Hry se stavebnicemi a v kuchyňce si děti převážně rozvíjely samy na základě svého zájmu. Starším, které si hračku samy nevybraly, učitelka nabídla společenskou hru a poradila jim s dodržováním pravidel. Zde se projevila motivační souvislost s realizovaným tématem (zrak - rozlišování barev). Při hrách dětí využily celého prostoru herny, hrající skupiny se vzájemně

nerušily. Spontánní činnosti učitelka nerozvíjela, sledovala pouze chování a jednání dětí mezi sebou, hlavní pozornost věnovala probíhající výtvarné činnosti.

Mírnou převahu řízených činností nad spontánními v dopoledním programu vyvážíly pohybové aktivity při pobytu venku.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování vzdělávací práce je málo promyšlené. Není vytvořen systém, který by zajistil kompaktnost předávání poznatků a jejich logickou posloupnost a provázanost. Hodnocení je průměrné.

Personální a psychohygienické podmínky jsou velmi dobré. Materiální podmínky pro řízené činnosti jsou velmi dobré, pro spontánní činnosti průměrné.

Organizace, formy a metody v řízených činnostech byly průměrné. Ve spontánních činnostech pouze vyhovující.

Úroveň komunikace a interakce v řízených činnostech byla průměrná, ve spontánních činnostech velmi dobrá. Motivace a hodnocení v řízených činnostech bylo velmi dobré, ve spontánních činnostech průměrné.

Celkové hodnocení kvality vzdělávání je průměrné.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Ředitelka má zpracovaný Pracovní plán na školní rok 2001/2002. Zahrnuje úkoly pro oblast vzdělávací, materiální, organizační a spolupráce s veřejností. Dlouhodobé vzdělávací záměry jsou orientovány na oblast ekologické výchovy s důrazem na rozvoj citových, volních a sociálních vztahů, na uspokojování potřeb a zájmů dětí. Stanovené cíle jsou formulovány obecně, nejsou konkretizovány do dílčích úkolů, nejsou průběžně vyhodnocovány. Ředitelka každoročně zpracovává hodnocení školního roku. V Hodnocení za školní rok 2000/2001 konstatuje, jaké akce v MŠ probíhaly, čím byl obohacen vzdělávací program. Není v něm však obsažen rozbor, plnění dlouhodobých záměrů není analyzováno.

MŠ má stanoveny cíle z hlediska dlouhodobého rozvoje. Plánování však vykazuje prvky formalismu, neboť realizace pedagogických záměrů není pravidelně vyhodnocována. Plánování je průměrné.

Organizování

MŠ zajišťuje celodenní provoz od 6:30 do 15:45 h. Pracují zde 2 učitelky na celý pracovní úvazek. Z rozpisu pracovní doby vyplývá, že souběžné působení učitelek při vzdělávací činnosti probíhá pouze 1x týdně při pobytu venku. Denně se služby obou překrývají v režimových momentech v době oběda. Toto překrývání neefektivně přetrvává do doby odpoledního odpočinku dětí. Provozní zaměstnanci pracují v MŠ na zkrácené úvazky. Školnice v souběžném pracovním poměru pracuje jako kuchařka, dále je zde vedoucí školní jídelny a topič.

Pravidla organizace provozu jsou stanovena nepřehledně. V MŠ existuje několik dokumentů - Vnitřní řád MŠ pro pedagogické pracovníky, Organizační vnitřní řád pro provozní personál a Vnitřní řád MŠ Sázava pro personál. Dokumenty nejsou datované, podepsané, některá

pravidla se zde vícekrát opakují. Povinnosti jednotlivých pracovníků vyplývající z jejich funkce jsou konkretizovány v pracovních náplních.

Pravidla kooperace mezi MŠ a rodiči jsou stanovena ve Vnitřním řádu MŠ pro rodiče. Jsou zde obsaženy povinnosti i práva rodičů. Některá ustanovení jsou nepřesná. Podrobnější informace o provozu a vzdělávacím programu školy jsou rodičům poskytovány při úvodní třídní schůzce. Dále pak v průběhu školního roku při společných setkáních v MŠ, společenských a zábavných akcích. S tematickým vzdělávacím plánem, který aktuálně v daném týdnu probíhá, však seznamovány nejsou. Ve vstupních prostorách a v šatně jsou rodičům k dispozici pouze výsledky prací dětí z výtvarné a pracovní výchovy.

Vnitřní informační systém školy má daná pravidla. S došlými materiály a zprávami jsou pracovníci seznamováni okamžitě. K přenosu informací je využíván každodenní kontakt pracovníků a pravidelně konané pedagogické a provozní porady.

MŠ nabízí činnost v zájmovém hudebním kroužku (hra na flétnu), který vede učitelka MŠ. Škola každoročně zajišťuje plavecký výcvik. Dětem s vadami řeči je poskytována odborná logopedická péče, kterou provádí ředitelka. Škola prezentuje svoji činnost na veřejnosti, s kulturním programem se účastní společenských akcí v obci, zájmový kroužek i na okresních přehlídkách hudebních souborů mateřských škol.

V MŠ byla provedena kontrola dokladů týkajících se přijímacího řízení, tj. přihláška k zápisu do předškolního zařízení, rozhodnutí o zařazení dítěte do předškolního zařízení, evidenční list dítěte, pověření rodičů k převzetí dítěte. Evidenční listy byly porovnány s docházkou v měsíci září a říjen a s výkazem o mateřské škole Škol (MŠMT) V 1-01 k 30. září 2001. Počty dětí souhlasí, kapacita není překročena.

Osobní ochranné pracovní prostředky pro zaměstnance školy jsou průběžně vydávány dle Příkazu č. 3/2001 přednosty Okresního úřadu Ústí nad Orlicí, kterým se vydává směrnice pro poskytování osobních ochranných pracovních prostředků ze dne 18. dubna 2001. Evidence je vedena na osobních kartách. Převzetí je na kartě stvrzeno jeho podpisem.

Zdravotní způsobilost zaměstnanců není řešena formou závodní preventivní péče. Zaměstnanci mají obvodní lékaře dle svého bydliště. Každý má založen osobní list lékařských prohlídek, kde je uveden datum prohlídek.

Pracovní a školní úrazy jsou evidovány v sešitě úrazů. V roce 2000 nebyl žádný pracovní ani školní úraz.

Organizování je průměrné.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka i učitelka mají vstřícný přístup k dalšímu vzdělávání. Pravidelně využívají nabídku vzdělávacích akcí Pedagogického centra v Ústí nad Orlicí. Výběr seminářů je zpravidla volen podle zájmu pedagogických pracovníků, jen ojediněle je určen ředitelkou. Tomu odpovídá i úzký výběr vzdělávacích akcí. Ředitelka převážně sleduje novinky v oblasti nápravy řeči, učitelka v hudební výchově. Získané poznatky si vzájemně předávají při neformálním styku nebo na pedagogických poradách. Absentují však nové poznatky z dalších oblastí i ze současného pojetí předškolní výchovy. V ročním plánu je obecný odkaz na využívání odborné literatury k sebezvzdělávání, ale bez konkrétního určení. K motivování pracovníků je využíváno verbálních a finančních pobídek. Podkladem k hodnocení pracovníků jsou předem stanovená kritéria.

Vedení a motivování je průměrné.

Kontrolní mechanismy

Kontrola vzdělávací činnosti není cíleně realizována. V ročním plánu jsou sice určeny formy kontroly, a to krátkodobé hospitace a rozhovory s učitelkou. Dále jsou stanoveny dvě tematické hospitace z okruhu ekologické a citové výchovy. Hospitační činnost však od školního roku 2000/2001 (včetně) neprobíhá. Dlouhodobé záměry rozvoje školy stanovené v ročním plánu nejsou vyhodnocovány. Kontrola provozu je prováděna namátkově. Ředitelka je denně na zařízení, má přehled o aktuálním stavu provozu, je v úzkém kontaktu se všemi pracovníky. Případné zjištěné nedostatky řeší okamžitě.

Rozsah a účinnost kontrolních mechanismů vykazuje citelně slabá místa, hodnocení je pouze vyhovující.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Celkově jsou podmínky vzdělávání průměrné.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 26. března 1996, čj. 66/96-Ži-02
2. Zakládací listina MŠ Sázava z 13. prosince 1995
3. Výpis ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení – poslední aktualizace k 19. říjnu 2000
4. Rozhodnutí o výjimce z počtu dětí ve třídě z 1. února 2001
5. Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V 1-01 k 30. září 2001
6. Pracovní plán na školní rok 2001/2002 včetně Hodnocení školního roku 2000/2001
7. Denní režim
8. Přehled výchovné práce
9. Tematické vzdělávací plány, individuální plán pro dítě s OŠD
10. Evidence dětí - přihlášky k zápisu do předškolního zařízení, evidenční listy, rozhodnutí Obce Sázava o zařazení dětí do mateřské školy, přehled docházky, pověření rodičů k převzetí dítěte
11. Personální dokumentace (pracovní náplně)
12. Kritéria pro osobní hodnocení pracovníků
13. Rozpis pracovní doby učitelek
14. Vnitřní řád MŠ - pro pedagogické pracovníky, Organizační vnitřní řád pro provozní personál, Vnitřní řád MŠ pro personál, Vnitřní řád MŠ pro rodiče
15. Zápisy z pedagogických a provozních porad
16. Sdělení o výsledcích inspekční činnosti čj. O-10-05/9697-55
17. Osobní karty osobních ochranných pracovních prostředků zaměstnanců
18. Osobní listy lékařských prohlídek zaměstnanců
19. Příkaz č. 3/2001 přednosta OkÚ, kterým se vydává směrnice pro poskytování osobních ochranných pracovních prostředků ze dne 18. dubna 2001
20. Sešit úrazů

ZÁVĚR

Od poslední inspekční návštěvy (inspekční zpráva čj. O-10-05/9697-55) vykonané dne 13. února 1997 zůstalo pedagogické obsazení MŠ beze změny. V budově, kde sídlí, získala další nové prostory - samostatnou ložnici, prostornou šatnu a skladové prostory. V návaznosti na předchozí inspekční zjištění došlo k určitému ustrnutí v dalším rozvoji školy. Vzdělávací program MŠ je sice nadále obohacován řadou kulturních a společenských aktivit. Ve vzdělávání činnosti však absentují metody opírající se o smyslové vnímání a tvořivou dramatiku, které zprostředkovávají poznání na základě prožitku. Sledované jevy v oblasti podmínek vzdělávání vykazují znaky formalismu, stereotypu.

Na základě zjištěných skutečností je průběh vzdělávání v mateřské škole hodnocen průměrně. Podmínky vzdělávání mají průměrnou úroveň.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorky:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jaroslava Břízová	Břízová Jar., v. r.
Členové týmu	Marcela Pechancová	Marcela Pechancová, v. r.
Další zaměstnanci ČŠI	Růžena Zářecká	

V Ústí nad Orlicí dne 29. listopadu 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 12. prosince 2001

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Hana Hyklová

Hana Hyklová, v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel(ka) školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad	2002-01-02	105 003/02-401
Zřizovatel	2002-01-02	105 004/02-401

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.